

N	N	O	O	R	R	G	G	E	S	S	P	P	O	O	S	S	T	E
N	N	O	O	R	R	G		E	S		P	P	O	O	S		T	E
N	N	O	O	R	R	G		EEE	S		P	P	O	O	S		T	EEE
N	N	O	O	RRR		G	GG	E	S		P		O	O	S		T	E
N	NN	O	O	R	R	G	G	E	S	S	P		O	O	S	S	T	E
N	N	OOO		R	R	GGG		EEEE	SSS		P		OOOOO		SSS		T	EEEE

Arg. 1942
O. NN
Jfr. NN
1294
N

ALT FOR NORGE TRONDHJEM. 19 JANUAR. NR. 313. ALT FOR NORGE

UKEOVERSIKT: 10/1 TIL 17/1.

Visse tekniske vanskeligheter har gjort at vi ikke har et riktig klart overblikk over siste ukes hendelser. Men vi skal gjengi det vi vet, og til neste avis skal vi ha alt klart.

RUSSLAND:
I Russland ser det framleis ut til at tyskerne taper terreng over alt. Blant annet har russerne kunnet melde om erobringen av den strategiske viktige by Judmov på Midtfronten.

Fra Ilmensjøen går russiske avdelinger sørover mot Smolensk. Samtidig går der store avdelinger vestover fra Tula mot Smolensk. Disse avdelinger skal prøve å omringe de tyske styrker.

Nord for Karkov angriper Timoshe-nkos nordlige armé tyskerne i flanken. Russisk artilleri beskytter tyske kernes befestninger ved Karkov fra stillinger som ligger mindre enn to mil fra byen.

På Krim er hovedstaden Simferpol tatt tilbake av russerne. Ellers pågår hovedkampene øst for Simferpol. Kavaleri er landsatt der og foretar voldsomme angrep. Russerne beskytter de tyske stillinger i Taganrog.

Situasjonen ved Leningrad later stadig til å bli gunstigere for russerne. Forsterkninger strømmer nå til selve byen etter at jernbaneforbindelsen med det øvrige Russland er gjenopprettet.

Det er bragt på det rene at tyskerne trekker seg ut av Estland og akter å opprette vinterkvarter i Latvia.

Russerne øker stadig sitt press på finskefronten. En svensk melding gikk ut på gjennombrud på tre punkter.

NORD-AFRIKA.
Kairo-kommunikatet inneholdt siste uke melding om erobringen av Sollum. Ellers foregår det framleis harde

kamper ved Halfayapasset. Ved Agedabia rykker de britiske styrker fram men framrykkningen foregår langsomt da terrenget er spekket med landminer.

Østen:
Fra krigsskueplassen i øst meldes om senkning av to japanske jagere. Dessuten er australiske forsterkninger kommet fram til malaya. På Fillipinerne har amerikanerne satt igang en motoffensiv, og kastet japsen tilbake flere kilometer.

vvvVvvv
ANNET NYTT.

Etter angrepene mot Lofoten og Måløy har engelsmennene vist ytterligere aktivitet utafor norskekysten. Marinestyrker og langtgående bombefly har i fellesskap gjort tokter langs Norges kyst og vendt tilbake uten tap.

Flyene drev oppklaring og gjennom-søkte kysten mellom Trondheim og Bergen. Et stort transportskib ble påtruffet utafor Florø og senket. To mindre skib ble også senket ved land. Dessuten ble en fabrikk ødelagt.

Sola flyveplass ble også lagt under ild. Utafor Nord-Norge gle tre transportskib senket.

Brest er bombet flere ganger siste uke. Dessuten er mål i Tyskland angrepet med hell. I de siste tre måneder har englenderne kastet 40% mere bomber mot aksemål enn de forgående tre måneder. Det deltar i hvert tokt hundrevis av firemotors bombefly.

Det første norske handelsskib som er bygget etter krigen er sjøsatt i England for en tid siden. Det er på 10000 tonn og er døpt Håkon 7. En ubåt er også sjøsatt.

NÖD OCH NÖD.

Östersundsavisen Länstidningen hade den 8. januar en artikkel undertegnet av J.N. Artikkelens er et oppgjør med Sveriges Quislinger og viser klart det svenske folks standpunkt idag. Vi syns artikkelen er så god at vi tar den med i sin helhet. J.N. skriver:

Den menneskelige "godheten" kan opptråda i ulike skepnader. I går læste vi en insändare i Aftonbladet, (Aftonbladet er den betydeligste tysk-orienterte avis i Sverige) där det hette, att Sverige och Danmark borde inventera sina förråd av matvaror och göra upp en gemensam ransoneringslista med Finland. Vi måste dela vårt bröd med svältande nordmannabröder. Tanken föreföll förestavad av de bästa avsikter, men så tillade skribenten: Beträffande Norge ställer sig saken annorlunda, ty där sörjer Tyskland för att ingen får lida nöd.

Genast förstod man, att insändaren inte kunde vata en person, som ville hjälpa, där nöd fanns, utan ransonerade sin humanitet efter politiska tabeller. Norge var för honom ett land, som det inte gick någon nöd på, sannoligt därför att tyskarna voro herrar i landet. Han har säkert ingenting hört om hur maten har svårt att räcka till i vårt västra broderland, hur det, som norrmännen få upp ur havets djup, går til Tyskland, medan norrmännen själva sakna sill på bordet. Antagligen vet han ganska litet om hur tyskarna sörja för det ockuperade landets befolkning, men han kan inte svärta tyskarna med den fulaste lilla misstanke om att någon behöver lida nöd i det land, där tyska stövlar trampas. Man utläser i hans förnumstiga än märkning, hur belåtenheten spinner i hans inre, då han tänker på det tyska regimentet, och man får liksom en försmak av att hans politiska ~~syn~~ tro är så beskaffad, att han med en aktuell travestering skulle kunna nyttja den vackra bekännelser i Psaltaren sålunda: Naziityskland är min herde, mig skal inte fattas

De allra flesta sveskarna torde emellertid i denna stund ha kvar så mycket av gammal känsla för frihet

och humanitet, att de ömka norrmännen mera än finnarna. Den norska nöden är både materiell och andlig. De är visserligen sant att, att vi i Sverige ingenting kunna göra för våra nröders politiska bästa, men vi kunna åtminstone vittna om hur de har det, då vi tala om nöden. För skribenten i Aftonbladet finns inte den norska frihetsnöden. Det är denna benägenhet att icke se våldet, varhelst det uppenbarar sig utan helt glömma det, då det utövas av ett politiskt system, som vi mer eller mindre öppet sympatisera med, som är så beklagligt. Hur många frihetstråntande norrmän ur skilda befolkningslager ha icke fallit för de främmande herrarnas rättsskipning under de senaste månaderna! Är det någon, som tror, att de givit sina liv för oväsentheter! Nej, de har dött, där för att de funno en sak, värd att dö för. De har dött för att besegra nöden. Det är lappri för det veka samvetet i Aftonbladet. För norrmännen sörja ju tyskarna. Allt väl!

Nej, gott folk, det är nog i stället så, att den norska nöden griper oss hårdare än den finska - därmed inte sagt att vi inte skola hjälpa vårt finska broderfolk efter bästa förmåga. Norges nöd har blivit vårt eget folk ~~en~~ en mäktig fostrare. Det är säkert så som Dagens Nyheter skrev för någon tid sedan, att ingenting betytt så mycket för svensk virklichetsuppfattning och svensk självetande under fjoråret som försöken att tvångsvärva norrmännen för ett främmande system, och den mot, som därvid mött tyskarna och deras hantlangare. Sådanna ord kunna understrykas. Vad Sveriges folk funnit är, att nöden blir total först då friheten trampas under fötterna av våldets lakejer. Frihetselden är inte bara en ideell och historisk symbol, den lever än, och den finner sin näring hos oss själva och säkert är, att grymma våld, som i denna tid begås just mot Friheten, är liksom ett bränsle til denne eld. Friheten synes oss aldrig så åtråvärd, som då vi förlorat, och ljuset dyrka vi aldrig så lidelsesfullt, som då mörkret omger oss. SÅ BLIR VARJE KVAL EN FOSTRARE TILL TALAMOD OCH KAMP, men den är död för de moraliska värdena

i livet, som etiketterar humaniteten efter politiska inspirasjoner. Han må vilja dela sitt bröd med Finlands ~~må~~ folk aldrig så starkt, så är hans medkänsla framsprungen ur en helt annan källa än den kristna människokärleken och någon osjälvisk vilja att bekämpa nöden hyser han inte.

Slik taler en fri mann i et fritt land. Og J.N.'s standpunkt til stillingen i vårt land er sikkert ikke noe spesialtilfelle. Stadig kommer det fram i den svenske presse at sympatien for det norske folk er stor. Vi føler i denne tiden at båndet mellom svensker og nordmenn knyttes fastere.

LÄRERE OG ELEVER VED VÅRE SKOLER GÅR EN VANSKELIG TID I MÖTE.

Det skal i den nærmeste fremtid innføres et nytt fag i våra skoler. Lærerne er pålagt å ha mindst en halv times Quislingskunnskap med elevene for uka.

Etter en bok av Harris Aall skal elevene lære hvem som har skylden for okkupasjonen av Norge i 1940.

N.S. har gjort det bekjent at de kommer til å arrestere lærerne og stenge skolene hvis lærerpersonalet ved skolene saboterer undervisningen

Det later til at skoleelevene, og lærerne har begivenhetsrike tider foran seg.

CHEFSKIFTE I

"DEUTSCHE ZEITUNG IN NORWEGEN!"

Etter hva vi erfarer har chefredaktøren for "DEUTSCHE ZEITUNG IN NORWEGEN" og "DEUTSCHE POLARZEITUNG" Kurt Teege ved årsskiftet forlatt sin post og er blitt "kalt til en viktig post i utlandet". I informerte kretser antydes at Teege hadde intatt en alt for reservert holdning til Quisling og Nasjonal Samling. Han har nærmest støttet von Falkenhorsts mer forsiktige politikk i Norge.

VANSKELIG MED NS-ORDFØRERE.

Som bekjent skal alle landets kommuner nå ha NS-ordførere. Imidlertid er NS kommet opp i den kinlige situasjon at ikke alle kommuner har NS-folk. Dette har ført til en forordning at ordføreren ikke behøver å være bosatt i kommunen.

USA'S ARME PÅ 10 MILL. MANN?

NEW YORK POST publiserer en artikkel, hvor det angis de grunnlinjer som sies være grunnlaget for de alliertes verdensomfattende strategi.

Avisen oppgir at man ved de alliertes konferanser var kommet til enighet om at det var nødvendig å danne en stor amerikansk armé på henimot 10 mill. mann, som skal føre striden på tre kontinenter.

Planene går først ut på å knuse Hitler og deretter Japan. Noen hjelp fra Sovjet venter man ikke før Tyskland er knust.

TYSK STOROFFENSIV

I MIDDELHAVET FORESTÅENDE.

TIMES diplomatiske redaktør oppgir at aksemaktene har opprettet nye flykomandoer i Sør-Italia, Hellas og Bulgaria. Talrike tyske bombefly og transportfly er fløyet til italienske stasjoner, til Sicilia og Sardinia. Krigsmateriell er sendt Bulgaria og Grekenland. De bulgarske veier er forbedret under tysk ledelse. Skribenten anser det trolig at et militært foretagende i Middelhavstrakterne ikke kan foretas før til våren, i hvert fall ikke en aksjon av større målestokk.

Til slutt heter det i artikkelen at de tyske militære myndigheter burde vite at ethvert forsøk på et angrep i det nære Østen for stor del beror på muligheten for tyskerne å kunne stabilisere fronten i Russland.

Men samme hva tyskerne bestemmer seg for, bør de vite at den britiske armeén og andre styrker i dette området er på vagt.

PLANER PÅ EN INVASJON PÅ KONTINENTET LANGT FREMSKREDEN?

Washington 12.
Det som har handt siden president Roosevelt fastslo at amerikanske tropper skulle sendes til England, har overbevist militære iakttagere om at planene på en invasjon på kontinentet er kommet temmelig langt. Man går ut fra at de store troppestyrker, som i lengere tid har vært stasjonert i England, skal settes inn i den første støtet mot de land som er okkupert av tyskerne, mens amerikanske tropper skulle få i oppdrag å forsvare de britiske øyer. Det ansees ikke nødvendig å gå til forsterkning av det engelske hjemforsvar.

TYRKIET SIKRET FOR DE ALLIERTE. TYRKERNE HAR INTET Å FRYKTE VED EN RUSSISK SEIER.

London 12.
Daily Telegraph skriver at det ikke fins noen tvil om at forhandlingene mellom Stalin og Eden markerer et ytterligere framsteg i de allerede langt fremskredne vennskapsforholdene mellom de allierte og Tyrkiet og har gitt nådestøtet til aksnemaktens anstrengelser å så splid og misstro.

Avisen forklarer: De britiske og russiske garantier som ble gitt Tyrkiet siste sommer, har fullt ut bekræftet at Tyrkiet ikke har noe å frykte av en alliert seier. En annen faktor av stor betydning, og som har bidratt til å gi tyrkerne en følelse av trygghet, er utviklingen på krigsskueplassen i Russland.

JAPANERNE TREKKER SEG TILBAKE PÅ HUNANFRONTEN.

Ifølge kinesiske meldinger fra Hunanfronten har restene av den japanske armé som foretok offensiven mot Tsangsjia dratt seg tilbake til punkter som ligger nær enn 60 km. nord for byen. Disse rester utgjør 30 000 mann, som sies å være bare omkring 2/5 av den opprinnelige styrke som japanerne innledet angrepet med.

REFLEKSJONER.

Vi forstår ikke riktig hvorfor, men det later til at landets nåværende "herrer" ikke setter tistrekkelig pris på den opplysningsvirksomhet som vi etter fattig evne driver i Norgespoten. Her forleden hørte vi en temmelig ubetydelig quisling uttale sitt håp om at vi snart måtte befinne oss på et, etter vårt begrep, meget ubehagelig sted.

Men nå er det jo engang så at uttakk er verdens lønn. Allikevel føler vi oss litt såret i vårt indre. Her har vi strevet og gjort vårt beste for å vise hvor hårreisende latterlige de meldinger er, som Tysklands motstandere sender ut i radio og presse.

Vi hørte nevnt noen mennesker som ble kalt "jössinger". Etter si gende skulle det være noen meget tåpelige individer. Følgen var at vi har bedt noen av disse "jössingene" skrive litt for Norgesposten, bare for å vise hvor komplett tåpelig disse mennesker er.

Vi fikk høre at den svenske presse var blitt gjennomsyret av plutokratisme og kommunisme og annet svineri. Så tenkte vi at nå skulle da nordmennene få se hvor umåtelig dumme våre svenske brødre er blitt.

Derfor har vi citert litt av svenske aviser, bare for å påvise dette. Men intet har hjulpet. Vi har hverken fått anerkjennelse eller påskjønnelse fra "høyere hold".

Imidlertid vil vi allikevel fortsette og gjøre vårt beste for å spre meldinger fra de molbolandene som tyskerne og deres spyttlikkere ikke kan fordra. Kanskje blir vi av og til nødt til å innstille vår virksomhet, men vi kommer igjen, og vi akter å holde på helt til Norgespostens misjon er endt.

La oss alle se fram til den dagen da Norgesposten kan avgå ved en stille, men frivillig død.

Friskt mot! Vennlig hilsen fra
Norgesposten.

MERK DERE DETTE:

Vær så vennlig ikke grave og spærre etter hvem som stiller med avisa. Vet du det, så hold det for deg sjøl.

ÅNDSFRIHET.

De som prøver å forsvare den måten diktaturstatene behandler et menneske på, den tvang og den terror de styrende bruker mot alt og alle, forbudet mot talefrihet, trosfrihet og politisk frihet, --kort sagt forbudet mot alt det vi forstår ved åndsfrihet, de som overhodet ser noe godt i et slikt system, bruker gjerne den metoden å kjøre opp med svakheter som klebet ved demokratiet. Da var det partipress, da var det politisk korrupsjon, da kunne pomografen drive sitt spill o.s.v.

Ja, da. Og vi kan gjerne føye til: Under demokratiet løy folk, stjal folk- og mye annet rart. Det er bare det at dette ikke er manglen ved systemet, men ved menneskene. Og menneskene har nå engang ikke greidd å skape det fullkomne styresett. Men av alle styreformer er diktaturet likevel det mest ufullkomne, fordi det bygger på forakt for det frie ord, den frie tro og tanke, på forakt for mennesket. Og diktaturet har alle de feil demokratiet har, men i mangedobbel målestokk, og det har dessuten som nevnt, uhyggelig mange som demokratiet har, og det er de verste.

Hva slags mennesker skaper diktaturet? Åndstvangen avler hykleri og kryperi, uselvstendighet og sløvheter. hele folket glir en eneste gråmasse uten interesse for politikk, eller kunst, eller åndsliv overhodet, for slike interesser har det ikke lov til å ha.

Derimot viser historien oss at de tider da et folk har vokset i åndelig modenhet, i kunst og kultur moral og økonomi, er de tider da det fritt har kunnet utfolde seg. Mens omvendt de folk som levde under sensur og oppsikt, ble liggende etter i opplysning, i materiell og åndelig kultur.

Retten til å tenke, tro og si er det en mener, er nemlig for de fleste mennesker det samme som evnen. Nye og dristige tanker fødes, de blir kvasset i tankeutveksling og ordskifte med andre til de blir klarere, fullbårne. Den enkeltes skapende kunstneriske evne og anlegg for vokse og utvikle seg fritt og skape frie, selvstendige verker,

ubundet av ytre hensyn og stengsler. Når ens egne meninger respekteres, gir det respekt for andres, og skaper overbærenhet og toleranse, vidsyn og interesse- også for politikk og offentlig liv. Disse samfunnsgodder sammen med den gjennomførte rettssikkerhet i demokratiene, gir hvert enkelt menneske en stolt følelse av samfunnsverd og menneskeverd.

Nå sier det seg jo selv at jo åndelig rikere og friere det enkelte samfunnsmedlem er, desto rikere nyansert, fyldigere og kraftigere blir hele folkets kulturliv. I det politiske liv blir hele atmosfæren renere. Kritikken og årvåkenheten hos borgerne, som kommer til uttrykk gjennom pressen, skaper åpenhet og ærlighet i kommunalt og statslig stell og styre.

Friheten til selvstendige tiltak og personlig initiativ fremmer næringslivet -direkte gjennom større virksomhet, indirekte gjennom oppfinnelser, nye metoder og ideer.

Men tydeligst og sterkest viser fruktene av åndsfriheten seg i kunst og litteratur. Det absolutte vilkår for et byansert og rikt kunstliv kan vokse fram, er ubetinget frihet til å tenke tankene, forme ideene og gi uttrykk for dem i malerkunst, i musikk, i litteratur, i skulptur, i arkitektur. Det betyr igjen ikke bare åndelig rikdom og lykke for det enkelte individ og kulturell fylde for samfunnet, men kunsten og litteraturen hever folkeopplysningen og dannelsesnivået, og kan når den tar aktiv del i den offentlige diskusjon om ideer og problemer, være en langt virksomere faktor til samfunnsmessige forbedringer enn selv pressen.

Hvem tror at f.eks. vårt folk kunne ha prestert noe i verdenskulturen og verdenshistorien hvis vi ikke hadde levd i et fritt land?

Hvilken styreform behandler mennesket som et tenkende, følede og villende individ? Det gjør demokratiet. Hvilken styreform behandler det enkelte mennesket som et hull, et nummer i en uendelig grå rekke? Det gjør diktaturet. Og enda fins det mennesker, vokset opp i et åndsfritt land som forsværer diktaturet!